

Navodila za izvajanje metodologije za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev

Tehnični pripomoček na podlagi 46. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/2006, 127/2006, 8/2007, 51/2008)

Cene izvajalcev institucionalnega varstva ZA OSEBE, STAREJŠE OD 65 LET:

1. Izračun števila zaposlenih za izvajanje storitev

1/1 Izvajalci brez posebnih oddelkov za dementne oskrbovance:

- osnovi za izračun potrebnega števila normativnega števila zaposlenih za standardne storitve oskrbe kategorij I, II in III sta:
 - skupna kapaciteta izvajalca (število mest/postelj) na dan 31. 12. 2007 ter
 - povprečna realizirana struktura (%) kategorij oskrbe I, II in III v letu 2007
- izvajalec preračuna skupno število postelj za posamezno kategorijo oskrbe I, II in III na podlagi realizirane strukture (%) kategorij oskrbe
- izvajalec vnese podatke o skupni kapaciteti ter številu mest/postelj za kategoriji oskrbe II in III v delovno tabelo (prilogo navodil), v kateri bo na podlagi vnesenih podatkov opravljen izračun:
 - potrebnega števila zaposlenih brez vodenja za oskrbo I za celotno kapaciteto po normativu za oskrbo I ter
 - podatek o dodatnih delavcih za storitve oskrbe II in IIIna podlagi Pravilnika o spremembah pravilnika o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št.125/2004)
- izvajalec v delovno tabelo vnese podatke o številu dejansko zaposlenih delavcev za oskrbo I, II in III; iz tabele bo razvidna razlika med dejanskim in normativnim številom zaposlenih na oskrbi
- če je dejansko število vseh zaposlenih delavcev brez vodenja za oskrbo I manjše od normativnega, lahko izvajalec v skladu s 43. členom pravilnika v predlogu cene upošteva stroške dela za največ do 25 % razlike med dejanskim in normativnim številom delovnih mest za oskrbo I po izračunu za celotno kapaciteto po veljavnem kadrovskem normativu pod pogojem, da je v delovnem načrtu izvajalca za leto 2008 načrtovano zaposlovanje v enakem obsegu.

V oblikovanem predlogu cene oskrbe I se upošteva:

- dejansko število zaposlenih na storitvah oskrbe, če skupno število zaposlenih brez vodenja ne dosega normativnega izračuna za oskrbo I, povečano za največ 25% razliko med normativnim in dejanskim številom zaposlenih po izračunu ali
- največ število zaposlenih po veljavnem normativu za oskrbo I, če je dejansko število zaposlenih brez vodenja enako ali večje od normativnega.

V primerih, ko določen del nalog oskrbe za zavod izvajajo zunanji izvajalci po pogodbi, se lahko za te naloge upošteva ustrezno število delavcev za posamezno delovno mesto v obsegu po normativu za oskrbo I, ki pa ne more biti višje od normativnega.

1/2 Izvajalci s posebnimi oddelki za dementne oskrbovance – oskrba kategorije IV:

Izvajalci s posebnimi oddelki za dementne oskrbovance oblikujejo ceno kategorije oskrbe IV pod pogoji in v skladu s 3. odstavkom 32. člena pravilnika ter na podlagi navodil za oblikovanje cene za izvajalce institucionalnega varstva za odrasle s posebnimi potrebami za kategorijo I.

Za določanje osnov, izračun kadra in upoštevanje podatkov o zaposlenih za izračun stroškov dela oskrbe za del kapacitete za institucionalno varstvo starejših kategorij I, II in III se v tem primeru smiselno uporabljajo navodila iz točke 1/1 ob upoštevanju znižanega obsega kapacitet in normativa za obseg oziroma števila zaposlenih po normativu za kategorijo IV, ki se upošteva največ v obsegu normativa za kategorijo I za odrasle s posebnimi potrebami ter pod pogojem, da je takšno tudi dejansko število zaposlenih za oskrbo oskrbovancev v posebnih oddelkih.

2. Vodenje institucije – število delovnih mest

2/1 Javni zavodi

Direktor:

upoštevata se eno delovno mesto **na skupno kapaciteto** zavoda, ne glede na to, ali zavod deluje na eni ali več lokacijah (ima dislocirane enote).

Samostojna delovna mesta:

- **strokovnega vodje,**
- **pomočnika direktorja,**
- **vodje dislocirane enote**

se glede na organiziranost zavoda in način oblikovanja oziroma določanja cene (skupno ali ločeno po enotah) **upoštevajo na skupno kapaciteto ali na kapaciteto dislocirane enote** le v primerih, ko so kot samostojna določena s sistemizacijo zavoda, na katero je soglasje izdalo ministrstvo, in so dejansko tudi zasedena. Podatke zagotovi/preverja direktorat za socialne zadeve.

2/2 Zasebni zavodi s koncesijo

Pri izvajalcih–koncesionarijih se za vrednotenje nalog poslovnega in strokovnega vodenja upošteva 1 oseba/direktor, ne glede na dejansko organiziranost vodenja pri posameznem izvajalcu, delno oziroma v celoti glede na izračun/predlog izvajalca.

2/3 Vodilna-vodstvena delovna mesta

Število ostalega vodilnega in vodstvenega kadra (npr. vodja kuhinje, vodja pralnice) se ne upošteva posebej, zajeto je v skupnem številu zaposlenih.

2/4 Izvajalci s posebnimi oddelki za dementne oskrbovance – oskrba kategorije IV

Število delovnih mest vodenja dejavnosti se izračunava in upošteva v sorazmernem deležu glede na kapaciteto posebnih oddelkov za dementne osebe.

3. Izračun stroškov dela – oskrba I

3/1 Bruto plače zaposlenih

Delo zaposlenih se vrednoti na izhodiščih:

- povprečni KVK: **3,20**
- IZHODIŠČNA PLAČA: **243,84 EUR**

Izračun : $A \times B \times C = D$

Priznano število zaposlenih	Povprečni kvalifikacijski količnik, določen s sklepom	Višina veljavne izhodiščne plače za negospodarstvo za I. tarifni razred	Mesečna vrednost bruto plač zaposlenih
A	B	C	D
X	3,20	243,84 EUR	X EUR

3/2 Vrednotenje vodenja institucije / bruto plače zaposlenih

Javni zavodi

Mesečni stroški plač se za delovna mesta vodenja pod pogoji in na način iz točke 2/1 kot strošek dela upoštevajo v naslednjem obsegu:

- plača direktorja – v vrednosti PR po uredbi; dodatki na plačo brez dodatka za delovno uspešnost v dejanski vrednosti;
- v dejanski vrednosti plače in dodatkov za:
 - strokovnega vodjo
 - pomočnika direktorja
 - vodjo/e dislocirane enote

Podatke o plačah za delovna mesta vodenja, upoštevanih pri izračunu cene, navede izvajalec na posebnem obrazcu, ki je priloga teh navodil.

Zasebni zavodi s koncesijo

Kot kalkulativen strošek plač za vodenje institucije se upošteva vrednost plače 1 osebe/direktorja, ne glede na dejansko organiziranost poslovnega in strokovnega vodenja pri posameznem izvajalcu.

Kalkulativna plača direktorja se glede na izračun/predlog izvajalca upošteva kot strošek dela v celoti oziroma delno v vrednosti ustreznega PR po opravljeni razporeditvi v PR direktorjev na način, kot velja za direktorje javnih zavodov.

Razporeditev opravi Direktorat za socialne zadeve.

Vodilna-vodstvena delovna mesta

Plač ostalega vodilnega in vodstvenega kadra (npr. vodja službe ZNO, vodja kuhinje, vodja pralnice) se posebej ne upoštevata, ker je vodstveni dodatek upoštevan v povprečnem kvalifikacijskem količniku za zaposlene, ki ga določi pristojni minister s sklepom enkrat letno (29. člen pravilnika).

Izvajalci s posebnimi oddelki za dementne oskrbovance – oskrba kategorije IV

Stroške dela vodenja dejavnosti izračunavajo in upoštevajo v sorazmernem deležu glede na kapaciteto posebnih oddelkov za dementne osebe.

3/3 Prispevki delodajalca (v % na maso bruto plač)

- Zdravstveno zavarovanje 6,56
- Pokojninsko zavarovanje 8,85
- Zaposlovanje 0,06
- Starševsko varstvo 0,1
- Poškodbe pri delu 0,53

- **Skupaj prispevki 16,10**

V izračunu cene 2008 se upošteva **delež prispevkov delodajalca v skupni višini 16,10 %** na osnovo za vse zaposlene, vključno z delovnimi mesti za vodenje v skladu s točko 2/1.

3/4 Davek na izplačane plače

Davek na izplačane plače se v ceni storitve prizna kot **standard za leto 2008:**

- **v višini 1,61% na mesečno maso bruto plač za vse zaposlene,** vključno z delovnimi mesti za vodenje v skladu s točko 2/1.

3/5 Drugi stroški dela

Drugi stroški dela zajemajo stroške za:

- regres za letni dopust,
- prehrano med delom,
- prevoz na delo in iz dela,
- jubilejne nagrade, odpravnine in
- solidarnostne pomoči.

Drugi stroški dela se upoštevajo v višini, kot izhaja iz predračuna oziroma finančnega načrta drugih stroškov dela izvajalca za oskrbo za leto 2008, vendar največ v višini **standarda 2008**, ki znaša **190,80 EUR mesečno na zaposlenega.**

3/6 Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

Ministrstvo je leta 2002 ob uveljavitvi pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev iz podatkov ugotovilo, da znaša povprečna delovna doba v domovih za starejše 19 let.

V izračunu cene se upoštevajo premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja kot **standard 2008**

- **v višini 33,83 EUR mesečno na vsakega zaposlenega,** vključno z vodenjem v skladu s točko 2/1, upoštevanega v izračunu.

4. Stroški materiala in storitev

4/1 Stroški materiala in storitev

Stroški materiala in storitev so vsi stroški in odhodki za nabavljeni material in za opravljene storitve in so razčlenjeni po naslednjih vrstah:

Stroški materiala so:

- stroški osnovnega materiala, ki vključujejo stroške za živila, čistilni material, material za nego, pralna sredstva, material za vzdrževanje in podobno,
- stroški pomožnega materiala, ki vključujejo stroške za izvajanje delovnih terapij, osebno nego, zaščitna sredstva za delo delavcev in uporabnikov socialno varstvenih storitev in podobno,
- stroški energije in vode,
- stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje,
- stroški nabave drobnega inventarja z dobo trajanja do 12 mesecev,
- časopisov, strokovne literature in knjig,

- stroški pisarniškega materiala,
- drugi materialni stroški.

Stroški storitev so:

- stroški za storitve za opravljanje dejavnosti, ki vključujejo stroške za pisarniške storitve, čistilne storitve, storitve varovanja zgradb in prostorov, založniške in tiskarske storitve, računalniške storitve, računovodske, revizorske in svetovalne storitve, storitve varstva pri delu, dimnikarske storitve, odvoz smeti, druge komunalne storitve, telefon, faks, elektronska pošta, poštnine, takse, supervizijo in podobno,
- stroški za službena potovanja in izobraževanje,
- stroški za tekoče vzdrževanje,
- stroški za zavarovalne premije,
- stroški za najemnine in zakupnine,
- stroški zdravstvenih storitev, ki vključujejo stroške zdravstvenih pregledov delavcev in prostorov in podobno,
- stroški za prevozne storitve,
- drugi stroški storitev, ki vključujejo stroške pregledov za varstvo pri delu in ocene tveganja, storitve študentskega servisa, sejnine, sodne postopke, članarine, storitve plačilnega prometa in podobno.

Stroški materiala in storitev se upoštevajo v višini, kot izhaja iz predračuna oziroma finančnega načrta stroškov materiala in storitev za oskrbo za leto 2007, vendar največ v višini **standarda 2008**, in sicer:

- **154,93 EUR na posteljo.**

V kolikor izvajalec po 25. členu pravilnika **utemeljuje višje stroške materiala in storitev z dokazili**, se lahko ti stroški upoštevajo v za največ 10 % višjem obsegu, kot je določen s standardom stroškov in odhodkov za leto 2008.

4/2 Najemnine in zakupnine

Upošteva se višina povprečne mesečne najemnine in zakupnine, kot izhaja iz najemne pogodbe, vendar največ v višini kot bi znašali stroški amortizacije, investicijskega vzdrževanja in stroški financiranja za predmet najema.

Izvajalec storitve v predlogu za soglasje k ceni priloži:

- najemno pogodbo, iz katere je razvidna mesečna najemnina za prostore in/ali opremo, namenjeno za izvajanje dejavnosti institucionalnega varstva ter ostala dokazila v skladu z določili 9. člena pravilnika
- druga dokazila v skladu z določili 9. člena pravilnika: poročilo revizijske družbe o obsegu opredmetenih osnovnih sredstev, uporabljenih za opravljanje socialno varstvene storitve in sicer ločeno za standardno in nadstandardno storitev.

5. Stroški amortizacije

Zavod pripravi predračun amortizacije za leto 2008, upoštevajoč Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/2005, 138/2006, 120/2007), razen za zgradbe, za katere na podlagi 43. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev za leto 2008 upošteva stopnjo 1,8 % (1,3 % + 0,5), vendar le v primeru, če se cena storitve ne poveča več kot za 5 %. Sicer mora zavod upoštevati manjšo letno stopnjo rednega odpisa za zgradbe.

V predlogu cene izvajalec tako upošteva povprečni mesečni strošek predračuna oziroma finančnega načrta amortizacije za oskrbo za leto 2008.

Razliko med obračunano amortizacijo po veljavnih stopnjah od 1. 1. 2008 na podlagi pravilnika in amortizacijo, ki bo obračunana v breme stroškov na podlagi vkalkulirane amortizacije v ceni na podlagi predračuna, zavod skladno z 10. členom Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev knjiži v breme obveznosti do virov sredstev – sredstev v upravljanju.

6. Stroški investicijskega vzdrževanja

V predlogu cene se upošteva povprečni mesečni znesek na podlagi predračuna oziroma finančnega načrta stroškov investicijskega vzdrževanja za oskrbo za leto 2008, vendar največ v višini 30 % mesečnih stroškov amortizacije za zgradbe in njene dele.

7. Stroški financiranja

V predlogu cene se upoštevajo povprečni mesečni stroški izvajalca, ki znašajo v višini zmnožka do največ 60 % knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in priznane letne obrestne mere.

Priznana letna obrestna mera se izračuna na naslednji način:

$$r_p = 12 * \left(\sqrt[12]{1 + (i + r_r)} - 1 \right)$$

kjer je:

- r_p priznana letna obrestna mera
- i pričakovana letna stopnja inflacije, opredeljena v makrofiskalnem scenariju, ki ga sprejme Vlada RS (opredeljena za december tekočega leta na december preteklega leta)
- r_r povprečna letna realna obrestna mera za dolgoročna posojila za osnovna sredstva gospodarstvu iz Biltena Banke Slovenije (zadnja znana)
- $i+r_r$ seštevek pričakovane letne stopnje inflacije in realne povprečne letne realne obrestne mere.

Ker Banka Slovenije po uvedbi Evra ne objavlja več povprečne letne realne obrestne mere za dolgoročna posojila za osnovna sredstva gospodarstvu, se namesto seštevka pričakovane letne stopnje inflacije in povprečne letne realne obrestne mere za dolgoročna posojila za osnovna sredstva gospodarstvu ($i+r_r$), uporablja Obrestne mere monetarnih finančnih inštitucij-nova posojila nefinančnim družbam v domači valuti za posojila nad 1 mio EUR z variabilno oz. fiksno obrestno mero do 1 leta. Ta podatek se nahaja v Biltenu Banke Slovenije, tabela 2.4.4.

8. Priprava predloga cen

Pri vseh izračunih se kot povprečno mesečno število dni za leto 2008 uporablja **30,5** (366/12).

Predlog cene standardne storitve oskrba I se pripravi na podlagi povprečnih mesečnih stroškov storitve, ki se izvaja v dvoposteljni sobi s souporabo sanitarij, tudi če zavod ne razpolaga s standardno sobo. Pri izračunu zavod upošteva dejanske povprečne mesečne stroške, ki izhajajo iz predračuna posameznih kalkulativnih elementov stroškov oskrbe

oziroma finančnega načrta izvajalca za leto 2008, vendar pa posamezni stroški ne smejo presegati mesečne višine, določene s sklepom o standardu stroškov za leto 2008 na podlagi 29. člena pravilnika.

Predlog cene standardne storitve oskrba I v enoposteljni sobi se izračuna tako, da se predlog cene standardne storitve oskrba I v dvoposteljni sobi poveča za 10 %.

Predlog cene standardne storitve oskrba IV v enoposteljni sobi se izračuna tako, da se predlog cene standardne storitve oskrba IV v dvoposteljni sobi poveča za 10 % predloga cene standardne storitve oskrba I v dvoposteljni sobi.

Cene standardne storitve oskrbe se izračunajo na obrazcih v prilogah Pravilnika, in sicer na:

- obrazcu 4.1./I/1 za oskrbo I
- obrazcu 4.1./IV/1 za oskrbo IV.

Cene storitev se določi na oskrbni dan ob upoštevanju povprečne 98-odstotne zasedenosti kapacitet.

Cene storitev oskrbe II in oskrbe III/a in III/b se izračunajo tako, da se ceni storitve oskrba I prišteje povprečna dnevna vrednost ustreznega dodatka za pomoč in postrežbo.

Kot cena storitev oskrbe II ter III/a in III/b se določi seštevek obeh elementov.

Primer:

- cena storitve oskrba I znaša 15,00 EUR na oskrbni dan
- dodatek za pomoč in postrežbo znaša mesečno 133,97 EUR
- povprečna dnevna vrednost dodatka: $133,97 \text{ EUR} \times 12 / 366 = 4,39 \text{ EUR}$
- cena storitve oskrba II je 19,39 EUR (15,00 EUR + 4,39 EUR)

Poleg osnovnega obrazca (4.1./I/1) je v pravilniku predpisan tudi dodatni obrazec (4.1./I/2), s katerim se:

- a) izračuna cena oskrbnega dne standardne storitve za oskrbo I in
- b) izračunajo doplačila k ceni (oskrbnega dne standardne storitve oskrbe I) za nadstandardne storitve in znižanje cene za podstandardne storitve.

Za izračun cene oskrbnega dne standardne storitve za oskrbo IV sta v pravilniku predpisana obrazca 4.1./IV/1 in 4.1./IV/2.

Izvajalec mora predhodno ugotoviti, kolikšni so povečani stroški za nadstandard (vsebina in obseg teh stroškov), šele nato ugotavlja, kolikšen odstotek povečanja cene standardne storitve oskrbe I predstavlja posamezen element nadstandarda. Za uveljavitev stroškov nadstandarda priloži izvajalec utemeljitev stroškov skladno s 27. členom pravilnika.

Kot cena storitev oskrbe posamezne kategorije in ravni (standarda, nad-, podstandarda) se v vsakem primeru določi seštevek oziroma rezultat vseh elementov za izračun cene.

Vse cene se določijo v EUR.

Obvezne priloge k predlogu cene:

1. sklep organa upravljanja
2. izpolnjeni obrazci (priloge pravilnika) za posamezno storitev,
3. izpolnjena delovna tabela s podatki o številu mest skupaj ter za kategorije oskrbe II, III in v primerih posebnih oddelkov tudi za kategorijo oskrbe IV ter dejanskem številu vseh zaposlenih na dan 31. 12. 2007, ki opravljajo storitve in bremenijo stroške oskrbe, ne glede na obliko delovnega razmerja,

4. izračun stroškov amortizacije in investicijskega vzdrževanja,
5. izračun stroškov financiranja s poročilom revizijske družbe oziroma pooblaščenega ocenjevalca,
6. opis nadstandardnih storitev in dokazila o povečanih stroških za njihovo izvajanje (27. člen),
7. utemeljitev povečanja stroškov v primeru tretje alineje 1. točke 25. člena pravilnika
8. predračun posameznih kalkulativnih elementov stroškov oskrbe oziroma finančnega načrta izvajalca za leto 2008
9. cenik

9. Pomožne tabele – navodila, pojasnila, uporaba

1. Izvajalec, ki v ceni storitev uveljavlja **stroške najemnine**, izpolni pomožno tabelo za izračun maksimalnega stroška najemnine in pomožno tabelo za izračun stroškov financiranja, ki je dovoljen s pravilnikom in v predlog za oblikovanje cene storitve vpiše mesečni strošek najemnine po najemni pogodbi. Preračun stroška najemnine se izvrši avtomatično po kategorijah oskrbe in sicer v dovoljenem znesku.
2. Izvajalec v primeru uveljavljanja **stroškov financiranja** v predlogu cen oskrbe izpolni pomožno tabelo Izračun stroškov financiranja, v katero vpiše naslednje podatke:
 - vrednost opredmetenih osnovnih sredstev za standardne storitve,
 - vrednost opredmetenih osnovnih sredstev za oskrbo I.
 Izračunani znesek stroškov financiranja je maksimalni možni strošek, ki ga je možno upoštevati v kalkulaciji cen.
3. Pri **amortizaciji in investicijskem vzdrževanju** je osnovna tabela za izračunavanje cene pripravljena tako, da izvajalec vpiše mesečni strošek posameznega elementa v rumene celice in preračun na kategorije se prav tako izvrši avtomatsko (glede na število postelj). V primeru, da so stroški amortizacije in investicijskega vzdrževanja višji od maksimalno določenega s pravilnikom, je izvajalec opozorjen, da je potrebno uveljavljanje navedenih stroškov zmanjšati.
4. Izvajalci **s posebnimi oddelki za dementne oskrbovance** za izračun cene oskrbe kategorije IV upoštevajo število mest sorazmeren del stroškov vodenja institucije, drugih stroškov dela, stroškov materiala in storitev, najemnin in zakupnin, amortizacije, investicijskega vzdrževanja in stroškov financiranja.

10. Kvadratura sob (osnova za ugotavljanje odstopanja od standarda sobe – brez sanitarij)

MINIMALNE TEHNIČNE ZAHTEVE (pravilnik, Uradni list RS, št. 67/2006)					
STANDARD KVADRATURE SOB				Podstandardna soba	Nadstandardna soba
VRSTA SOBE	SKUPAJ	SOBA	SANITARIJE	- 20 %	+ 20 %
DOMOVI ZA STAREJŠE				pod	nad
1 POSTELJNA	17,5 m ²	14 m ²	3,5 m ²	11,2 m ²	16,8 m ²
2 POSTELJNA	21,5 m ²	18 m ²	3,5 m ²	14,4 m ²	21,6 m ²
POSEBNI SOCIALNOVARSTVENI ZAVODI				pod	nad
1 POSTELJNA	17,5 m ²	14 m ²	3,5 m ²	11,2 m ²	16,8 m ²
2 POSTELJNA	21,5 m ²	18 m ²	3,5 m ²	14,4 m ²	21,6 m ²
3 POSTELJNA	30 m ²	26,5 m ²	3,5 m ²	21,2 m ²	31,8 m ²

Za pravilnost podatkov, na podlagi katerih so opravljeni izračuni cen, odgovarja direktor institucije.

Soglasje ministrstva k cenam se nanaša izključno na pravilnost izračuna določenih cen in ne na pravilnost za izračune uporabljenih podatkov.